

Miks katused lendavad?

» **Avaleht**

» **Sisukord**

» **Arhiiv**

- » VEEBRUAR 2010
- » DETSEMBER 2009
 - » Seest tugev, pealt mõnusalt pehme = hea diivan
 - » Puhu lumi laiali
 - » Üllatused sanitaarkeraamika evolutsioonis
 - » Miiks katused lendavad?
 - » Soojus kaunist koldest
 - » Massiivpuidust polaarjaam
 - » Ehitame ise päikeseküttesüsteemi
 - » LED-kohtvalgustid
 - » Päikeseküte – valesti mõistetud küttesüsteem
- » OKTOOBER 2009
- » SEPTEMBER 2009
 - » JUULI 2009
 - » JUUNI 2009
 - » MAI 2009
 - » APRILL 2009
- » VEEBRUAR 2009
- » DETSEMBER 2008
 - » NOVEMBER 2008
 - » OKTOOBER 2008

» **Toimetus**

» **Kampaaniad**

» **Kodu&Ehitus**

» **Kontakt**

» **Tellimine**

» **Reklaam**

Sügistalvised traditsiooniliselt tugevad tuuleiilid viivad tihti peale lendu mitmeid katuseid. Majaomanikel on mure: kas tänapäevane katusematerjal ongi nii kergelt lenduv? Mida teha, et kodu peavari nii lihtsalt lahti ei pääseks? Millest saavad vead alguse?

Mis on lendkatuste peamised põhjused – kas kehv konstruktsioon ja kinnituvahendid või hoopis lohakas töö, või kõik tegurid koos?

AS Toode müügispetsialist Erki Loigomi sõnul algab asi

üldjuhul siiski kehvast ehitustööst: “Kui ringi vaadata, siis nii mõnelgi majal on teraskatus paigaldatud, ent otsa- ja harjaplekid on puudu, pandud on ainult profiilplekk. Katuseotsad, hari ja räästad peavad aga kinni olema, sest muidu läheb sinna tuul alla ja katus ongi läinud.

Teraskatus paigaldatakse suurte lehtedena, harjast kuni räästani jookseb paan, katusel ühendatakse need lehed omavahel ja kui sinna tuul alla pääseb, võib katus kerkida isegi koos sarikate ja korstnatega.

Näiteks nõukogude ajal ehitatud viiekorruselistes majades on tihti toolvärk (vöö maja müüridel, mis hoiab sarikaid) ja sarikad jäänud ankurdamata. Eterniit on raske ja hoiab seda katust paigal. Kui tuul sinna alla pääseb, siis võivad sealt üksikud eterniiditahvlid ka minema lennata.”

Ehitaja asi on enne katuse vahetamist vaadata, et sarikad ja toolvärk oleksid kinnitatud. Ta peab tagama, et kõik katuseotsad oleksid kinni, et tuul ei pääseks kusagile vahele.

Ekslikult arvatakse ka, et põhiliselt kerkivad õhku viikatused. Erki Loigom kummutab selle müüdi – katuse kuju pole siin kuidagi määrav. Vastupidavus sõltub siiski 100% kinnitustarvikutest ja kinnitusest ning avatusest tuulele.

Aga ehk ongi normaalne see, et väga suure tormiga lendab katus pealt? Erki Loigom küll ei tea, et oleks lubatud mingisugunegi tuulekiirus, mille puhul võib katus ära sõita. Maja müts ei tohi peast kaduda mitte ühegi tuule ega tormiga.

Ka korrusmajade katused lendavad vahel

Mida peaks katuse tellija veel teadma? Kui majal vahetatakse katust ja uueks materjaliks on valitud plekk, siis pannakse vanade sarikate peale aluskate, selle peale lüüakse tuulutusliist. Aluskatte ja pleki vahele peab jääma tuulutusruum. Aluskate võiks olla hingavast kilest, kuid piisava tuulutusvahe korral pole see nii tähtis. Maja niiskus pääseb läbi hingava kile pleki ja kile vahele ning kas voolab mööda seda kilet alla või siis kuivab tuulutusega ära. Samuti higistab temperatuuri vahetudes plekk ja niiskus jääb aluskilele. Sinna tavaliselt tuul ligi pääsebki.

Vanasti oli valtsplekist katus see kõige parem, kas ka nüüd? Selge on see, et valtsplekist katus on kallim. Kui ühe keskmise eramaja 145ruutmeetrise kiviprofiilkatuse hind ilma lisatarvikuteta jääb 30 000–40 000 krooni vahele, siis valtsplekist katus on 30% kallim. Valtsplekk-katuse alla läheb tihedam roovitus ja töö on ka keerukam, iga mees ei saa sellega kvaliteetselt hakkama. Lisaks on veel vaja hulk spetsiaalseid tööriistu.

Lisatarvikud on katuseredelik, katusesillad, lumetõkked.

Lendavad katused oleks justkui eramajade probleem. Tegelikult see nii pole – kate kerkib õhku ka korrusmajadel. Suurte korrusmajade tüüpimure on see, et müüridel kinnitused müüridele on dimensioonitud tihti peale eterniidile, aga plekkmaterjaliga tekkiv surve on oluliselt suurem. Seetõttu tuleks tegelda ka toolvärgi (puitkonstruktsioon) kinnitusega müüridele. Üks asi on see, et need üldse ei ole mõeldudki plekile vajalikul määral kestma, teiseks on kinnitused ja toolvärk lihtsalt vananenud.

Katus lahkumisest ette ei teata

Aga võib-olla oleks kivi Eestimaa tormises põhjamaises ilmastikus ikka kindlam katusematerjal kui õhuke plekk? Saksamaal on enamik elumaju kivikatusega, Skandinaavias näeme jälle plekk-katuseid. Asi on selles, et eterniidist või kivist erinevalt pole plekk-katus poorne, ei ima niiskust sisse, niiskus aga lagundab kivimaterjali. Meil võib temperatuur ööpäeva jooksul kõikuda kümneid kraade. Vesi läheb pooridesse, pärast külmub ja lõhub kivi.

Kindlasti pole õige arvata, et kivitatused ei lenda – lendavad küll, kivide kaupa. Muidugi puudutab see teema rohkem plekki ja suurelehelisi materjale (eterniit, onduline).

Kas on võimalik kuidagi varem aru saada, et katus on jõudnud ohtlikku seisundisse ning võib järgmise tugeva tuulega lendu tõusta? Erki Loigomi sõnul kahjuks pole tavaliselt mingeid märke, sest kõik toimub halbade juhuste kokkulangemisel ja sekundite jooksul. Sellele tasub väga tõsiselt tähelepanu pöörata renoveerimise ajal.

Ehitaja ehitab suuri maju küll peaaegu alati tellija projekti järgi. Tellijad aga loevad liiga hoolikalt raha ja tihti peale jäävad toolvärgi tugevusarvutused tegemata. Siis ei saa tõesti süüdistada ei ehitajat, järelevalvet ega materjali ennast.

Kas katusefirmad peavad ka huvitavat statistikat, kui palju nende toodetest igal aastal lendu tõuseb? “Meie firma paigaldatud katuseid minu 12aastase töötamise jooksul lendu läinud ei ole. Kindlasti on tuul lennutanud meie müüdüd materjali isepaigaldatud katustelt, kus pole tehtud asjatundlikku tööd. Küll aga kipuvad lendu minema katuseeluigid ja lisaplekid, aastas tuleb paar juhust ikka ette. Siin on aga abiks garantiiaeg ja firma, kes ka pärast garantiiaega turul tegutseb ja olukorra parandab,” seletab Erki Loigom.

 Ühinenud ajakirjad

marie claire

TM

Kodutohter

Toit & Tervis

web|mc